

Gid sou tretman pou kenbe an vi yo

Guide to Life Sustaining Treatments

Si yon moun pa ka pran pwòp desizyon li ankò, fanmi an dwe konte sou konvèzasyon yo te genyen pou pran desizyon nan fason moun sa t ap fè pou tèt li. Benefis ak pwa tretman sa yo, se chak moun ki dwe evalye yo epi objektif li sou kijan li vle viv dwe se fòs k ap gide desizyon l ap pran yo.

Gid sa la kòm yon konpleman pou konvèzasyon ak founisè swen sante yo. Li enpòtan pou poze kesyon epi sonje ke chwa tretman nan fen lavi ou yo dwe chita sou jan ou vle viv nan rès tan ki rete yo.

REYANIMASYON KADYO-PILMONÈ (CPR)

Si ou vin malad anpil, yo gendwa mande ou menm oswa manm fanmi ou si ou vle oswa si ou pa vle CPR nan ka kè ou oswa respirasyon ou ta kanpe. Pi bon moman pou panse sou sa se **anvan** gen yon ijans. Enfòmasyon yo ki anba a kapab ede w konsidere ki rezilta ou ta renmen genyen si yo ta vin reyanime w epi yo kapab sèvi kòm yon gid pou pale ak doktè ou.

CPR la te premye itilize nan lane 1954 kòm yon tretman dijans pou moun ki te gen maladi oswa blesi yo pa te atann. Si sa pa te reyisi, moun nan te mouri. Nan epòk 1970 yo, vantilatè (respiratè) yo te vin disponib nan lopital yo epi yo te kapab ranplase fonksyon kè a ak poumon yo menm si CPR la pa te reyisi. CPR la kapab itilize lè moun yo deja ap mouri menm si pa gen okenn mwayen pou trete maladi a oswa chanje rezilta li yo. Akoz sa, diskisyon sou CPR la dwe yon pati nan tout swen medikal yo, espesyalman pou moun ki gen maladi kote yo pa rete anpil tan pou viv. Li nesèsè pou gen yon òdonans medikal si ou pa vle CPR la.

Kisa CPR la ye?

Yo itilize konpresyon sou pwatrin nan pou estimile kè a ak fòse lè antre nan poumon yo. Nan lopital la ak deyò lopital la lè yo rele 911, yo bay medikaman, yo gendwa itilize chòk elektrik epi mete yon tib nan gòj la pou yon aparèy kapab respire pou moun nan.

Kisa li ka fè?

Nan televizyon, CPR la mache nan 75% fwa, epi pasyan yo souvan retabli nèt. Sepandan, nan lavi reyèl, CPR la mache nan lopital anviwon nan 18% fwa. Kay moun ki malad anpil yo oswa ki frajil yo, to reyisit la se 3%.

Kisa risk yo ye?

Aprè CPR la fin fèt, anpil moun bezwen 24 èdtan swen nan yon sant sante oswa yo bezwen konstaman yon aparèy pou respire. Lè sa rive, se manm fanmi an ki pou pran desizyon pou kontinye oswa pou sispann tretman an.

Kijan mwen ka deside?

Si ou malad grav, pale ak doktè ou a sou posibilite pou kè ou oswa respirasyon ou kanpe, chans ki genyen pou CPR la reyisi ak nan ki eta ou ka ye apre CPR la. Ou gendwa deside pou yo pa fè CPR la. Si ou resevwa CPR la epi eta ou ye a pa akseptab pou ou, ou kapab chwazi pou sispann tretman yo, tankou aparèy pou respire a, ki kenbe w an vi a.

Ou gendwa deside tou pou resevwa CPR, kèlkeswa rezilta ki genyen an. Chwa a se ou k ap fè li. Ekri swè ou yo nan yon Direktiv Alavans epi chwazi yon ajan swen sante ki konprann chwa ou yo epi ki pare pou respekte yo. Pi enpòtan an, pale sou sa ak moun ki pi pwòch ou yo.

EDE AVÈK RESPIRASYON (Vantilatè)

Pou kèk moun ki gen yon sitiyaasyon nan poumon ki kwonik oswa lòt maladi, aparèy ki ede respire yo kapab yon aspè enpòtan nan plan sante yo. Sepandan, pou moun ki nan faz avanse yo oswa ki gen maladi nan faz tèminal, tretman sa yo pa pral chanje pwogresyon oswa rezilta maladi yo a. Enfòmasyon ki anba yo kapab ede w prepare yon deba ak doktè w la pou konnen si ou gen chans pou jwenn benefis nan tretman sa yo.

Kisa yon vantilatè ye?

Yon vantilatè se yon aparèy ki ranplase konplètman fonksyon poumon yo atravè yon tib ke yo mete nan yon twou nan gòj la (tracheyotomi). Tretman ki mwens envazif yo tankou aparèy CAP ak BiPAP yo fòse lè a antre nan poumon yo alèd yon mask. Lè yo mete yon moun sou vantilatè, yo pa toujou konnen alavans si li pral bezwen li pou yon bout tan oswa pou yon bon tan.

Kisa li ka fè?

Itilizasyon yon aparèy respirasyon pou yon peryòd ki kout kapab ede moun yo retabli de yon enfeksyon oswa jere komplikasyon pwovizwa yo. Lè yo mete yon moun sou vantilatè apre yon evènman sibat tankou kriz kadyak, konjesyon

serebral oswa lezyon serebral, doktè a pa toujou konnen si moun nan pral kapab respire poukont li ankò. Fòk gen yon tan ki fin pase anvan doktè a ka prevwa rezilta yo.

Pou moun sa yo ki nan dènye faz nan yon maladi tèminal, yon vantilatè kapab sèlman pwolonje pwosesis pou yo mouri. Nan ka kote gen yon pèt konsyans pèmanan, vantilatè a pral kenbe moun nan an vi men li p ap ede amelyore eta li.

Kisa risk yo ye?

Yo kapab itilize medikaman pou ede moun relakse pou li ka pa nan lite oswa pa retire tib pou respire a epi sa ka lakòz li pa kapab kominike. Gen yon risk pou gen nemoni ak blesi nan poumon yo.

Kijan mwen ka deside?

Panse ak objektif ou yo pou tretman an se meyè kote pou koumanse. Si ou gen yon maladi, pale ak doktè ou a sou risk pou w pa ka respire poukont ou epi rezilta ki ka genyen nan itilize aparèy pou ede yo. Gen tretman ki pral kreye enkyetid ak malèz lòske li difisil pou respire san w pa itilize aparèy. Si ou an sante, fè fanmi ou konnen si ou ta vle yon aparèy pou respire pou ka kenbe w an vi apre yon maladi oswa blesi sibat ta rive w ki ta lakòz yon pèt konsyans pèmanan.

Menm si li difisil pou imajine li, panse ak ki kondisyon ki t ap “pi grav ke lanmò” pou ou epi pale sou sa ak moun ki pi pwòch ou yo. Ou kapab ekri yon Direktiv Alavans pou fè konnen chwa ou yo. Asire w ou revize li souvan avèk fanmi ou e avèk tout doktè ou yo.

NITRISYON AK IDRATASYON SOU FÒM ATIFISYÈL

Desizyon sou nitrisyon ak idratasyon sou fòm atifisyèl nan fen lavi a difisil. Tretman sa yo kapab benefik pou moun k ap retabli de maladi oswa blesi yo, men pou moun ki ap fè fas ak fen lavi yo, yo dwe diskite ni risk ni benefis yo ak yon doktè.

Kisa yon nitrisyon ak idratasyon sou fòm atifisyèl ye?

Doktè yo mete yon tib nan venn yo (IV) oswa nan lestomak la pou ka pèmèt likid yo oswa yon eleman nitritif antre nan kò a. Lè yo itilize yon tib alontèm pou nourri, gen yon chirijyen ki mete yon tib nan lestomak la yon fason pèmanan. Yo ka bay nitrisyon akoutèm yo nan mete yon tib nan nen an ki desann nan lestomak la.

Kisa li ka fè?

Nan fen lavi a, nitrisyon ak idratasyon sou fòm atifisyèl la p ap chanje rezilta yo men gendwa pwolonje lavi moun nan pou yon ti tan anplis. Pou moun ki nan yon eta vejetatif pèmanan ki san konsyans de yo oswa de lòt moun, entèvansyon sa yo kapab kenbe yo an vi pou yon tan ki pa defini.

Nitrisyon ak idratasyon sou fòm atifisyèl la pa satisfè grangou oswa swaf nan fason ke nou panse de manje ak bwè nòmalmman. Anpil moun nan fen lavi yo pa grangou oswa swaf ankò e gendwa koumanse refize manje pandan ke y ap antre nan dènye faz nan maladi yo a.

Kisa risk yo ye?

Nan kèk ka, likid yo ke yo mete nan kò a kapab ogmante doulè ak malèz. Sa valab kay moun kote ògàn yo ap “sispann fonksyone” ki se yon pati nan pwosesis mouri a epi lè likid yo ogmante presyon nan timè yo, ki lakòz doulè, oswa nan poumon yo, ki lakòz souf kout. Ka gen risk ke likid yo devèse nan poumon yo, ki vin ogmante risk pou gen nemoni.

Kijan mwen ka deside?

Si ou menm oswa moun pwòch ou gen yon maladi ki limite dire lavi li, pale ak doktè ou sou benefis ak risk nitrisyon ak idratasyon sou fòm atifisyèl la genyen, espesyalman pou ou menm. Si ou pa malad, panse ak si ou t ap vle pou kenbe w an vi avèk tretman sa yo apre ou ta fin gen yon maladi oswa blesi ki rive w sibatman ki lakòz ou nan yon pèt konsyans pèmanan de ou menm ak anviwònman ou.

Lè yon moun gen yon maladi ki nan faz tèminal, se pa refize tretman sa yo ki lakòz lanmò a men se maladi a ki lakòz li. Gen moun ki chwazi pou yo pa gen tretman sa yo, genyen ki chwazi pou eseye yo pou wè si yo ede epi genyen ki vle itilize yo alontèm. Chwa a se ou k ap fè li. Ekri swè ou yo nan yon Direktiv Alavans epi chwazi yon ajan swen sante ki konprann chwa ou yo epi ki pare pou respekte yo. Pi enpòtan an, pale sou sa ak moun ki pi pwòch ou yo.

Ede founisè swen medikal ou yo respekte chwa ou yo nan diskite enfòmasyon sa ak pwòp doktè ou. Pou konsèy pou ekri yon Direktiv Alavans oswa pou kreye lòt dokiman pou kominike chwa ou yo, kontakte doktè ou oswa Riverside Care Navigation: **Riverside Care Navigation 757-856-7030**